

Móricz Zsigmond Szegeden

MÓRICZ ZSIGMOND Szegeden többször megfordult.¹ Amikor a *Kelet Népe* szerkesztését átvette, országjáró körútján egy szűkebb társaságban — ha jól emlékezünk: 1940 januárjában — tartott előadást a folyóirat célkitűzéseiről és személyes útiélményei alapján a magyar sors időszerű kérdéseiről, többek között a Kitűnőek Iskolájáról. Ekkor ismerkedtem meg Móriczsal, ismerettségünk azonban csak 1940 nyarán mélyült el, amikor Rózsa Sándorról szóló regényéhez keresett anyagot és élménylehetőségeket. Ekkorra már átkutatta mindazt, ami Rózsa Sándorról nyomtatásban megjelent,² az eredmény azonban nem elégítette ki. Tudjuk ugyanis, hogy Ráday Gedeon a betyárpörök aktáit megsemmisítette, de azonkívül is — Isten tudja miért — alig lehetett szóra bírni azokat a régi bírákat, csendbiztosokat, kiszabadult betyárokat, akik az ügyben szerepeltek. Még évtizedek múlva sem szerettek róla beszélni. Lélekbúvároknak egyszer Ráday Gedeon félelmetes alakját is érdemes volna éppen Rózsa Sándorral kapcsolatban megvizsgálni.

Móricz Zsigmond tehát az íratlan forráshoz, a népemlékezethez fordult nyersanyagért. Alsótanyán Balogh István, Rószkén pedig néhai Kopasz Antal plébánosok vendégeként főleg milieu-élményeket keresett. 1940 júliusában fordult hozzám azzal a kéréssel, hogy úgyis, mint a szegedi nép fia, úgyis, mint etnografus legyek a segítségére. Kérésének igaz örömmel iparkodtam egészen haláláig eleget tenni.

Kívánságára nagyobb református diákcsoporttal és Miklós öcsével először Tápéra mentünk ki, fölkerestünk néhány ismerős parasztcsaládot, de a kalákaszerű vállatomunka fárasztónak és egészsében vévé eredménytelennek bizonyult. Utána el kellett utaznia, de szívesen fogadta a híres alsóvárosi havi búcsúra (augusztus 5) való meghívásomat.

A havi búcsú nemcsak vallásos megnyilatkozás, hanem jelentős közösségi esemény is: egy-egy alsóvárosi család vendégül látja tanyai, környékbeli atyafiságát, ismerőseit, jóbarátait is. Zsiga bácsi ezúttal nálunk szállott meg. Édesanyámmal melegen összebarátkozott. Különösen a szegedi paprikás társadalom érdekelt, hiszen édesanyám koragyermékségétől: a paprikakulú és vízimalom világától egészen a mai monópóliumig a szegedi paprikakultúra összes válto-

zásait tevékenyen megélte. Sokat beszélgettünk a szegedi nép küzdelmes sorsáról, a szegedi társadalom sajátos, nem egészen egészséges rétegződéséről, a szegedi tanyavilág kialakulásáról és más hasonló kérdésekről. Jellegzetes jegyzetfüzete folyton a kezében volt. Megmutattam neki szegedi néprajzi gyűjteményemet, tájszó-, példabeszéd- és szólásgyűjtésemet: sokat kijegyzett belőlük és beleírta őket a regénybe. Egyébként is édesanyám és nagynéném, Ágnes néni ajkáról igen sok nyelvi fordulatot jegyzett le, természetesen ezeket is fölhasználta.

A búcsú előestéjén megnéztük az alsóvárosi templomot. Fenséges méretei láttára azt kérdezte, miért építették ilyen nagyra. Erre másnap kapott feleletet. Megnéztük a templom múzeumát, a plébánián érdeklődött Rózsa Sándor anyakönyvi adatai után is. Úgy rémlik, valamit találtak is neki, de nem azt, amit keresett: Rózsa Sándor házasságkötésének idejét. Elbeszélgetett néhány vidéki, messziről jött búcsússal és elcsodálkozott kitartásukon, hogy minden különösebb „haszon” nélkül ilyen hosszú útra (60—100 km gyalog!) vállalkoztak. Megnéztük a *duttyánokat*, vagyis az alkalmi vendéglőket, lacikonyhákat a környékbeli polgárházak udvarán. Itt is vacsoráltunk. Öreg este lett. Meghallgattuk még a virrasztó búcsúsok énekét, majd hazamentünk.

Másnap a kora délelőtti órákban újra kimentünk a búcsúra. Végignéztük a körmenetet, a búcsús keresztet és zászlók erdejét, a zarándokok kivételes (35—40 ezerre tehető) sokaságát. Zsiga bácsit a látvány könnyekig meghatotta. Nem győzött csodálkozni rajta, hogy a vallás még ilyen tömegeket meg tud mozditani. Életében először volt katolikus kegyhelyen. Kicsit magába mélyedt és azt mondotta, hogy a vallásos ember, a vallás mint társadalomképző erő, őt eddig nem foglalkoztatta, a katolicizmusnak ezzel az oldalával még nem találkozott. Mint mondotta: misztikus vallási élményre, képre eddig csak egyszer utalt — akkor is csak futólag — amikor az Erdély-trilógiában egy anabaptista leánykát rajzolt meg.³

A búcsús ebéden megjelent vendégkoszorúból különösen egy öreg nagynéném, *Ágnyis* (Ágnes) *néni* ragadta meg, akinek derűs egyéniségéről, fölényes tréfáiról később a rádióban is beszélt.⁴ A gyönyörű magyarsággal, a szegedi tájszólás muzsikájával, az előadásnak ritka készségével beszélő, kitűnő emlékező tehetséggel megáldott öreg kofaasszony Zsiga bácsinak legnagyobb szegedi élménye, a *Rózsa Sándornak* kimeríthetetlen forrása lett, akit mindig fölkeresett, valahányszor Szegedre jött.

Később 1940 szeptemberében volt vendégünk, amikor a szegedi konyhával is őszintén megbarátkozott. Még egyszer tartózkodott — ha jól emlékszem, 1940 október végén — teljes titokban Szegeden, amikor nem is nálunk, hanem az Európában, egy igénytelen állomáskörüli fogadóban szállott meg. Bezárkózva dolgozott, olykor tíz óra hosszat is. Egyedül Ágnes nénit kereste fel és hozzánk jött ebédre, amikor szívesen eltársalgott velünk és megbeszélte azokat a kérdéseket is, amelyek írásközben fölmerültek benne és amelyekre a feleletet tőlünk várta. Nem érezte magát biztosnak a szegedi tájszólásban, ezért megkért bennünket, feleségemet és engem, hogy

kéziratát ebből a szempontból vizsgáljuk át. Sajnos azonban nehezedő élete és elfoglaltsága, részben pedig nyomdai huzavonák miatt a regény írásával annyira megkészt — az 1941. évi könyvnapra kellett megjelennie — hogy csak a kefelevonatot tudta elküldeni hozzánk. A korrektúrát 1941 nagyhetében, légiriadók zenéje mellett elvégeztük ugyan, de a nyomda a javításokat csak egyes íveken hajtotta végre. Innen van, hogy a *Rózsa Sándor a lovát ugratja a szegedi tájszólás szempontjából* igen egyenetlen. A sajtó támadásai, amelyek a fától nem látván az erdőt, a tájszólásbeli botlásokat pelengéreztek ki, Zsiga bácsit bántották, bár egyébként nem sokat adott rájuk. Zsiga bácsinak a szögedi szó igen tetszett. Egyik levelében arról írt, hogy érzése szerint honfoglaláskori török hangszínek maradtak fönn benne. Erről a kérdésről egyébként a *Kelet Népe* szerkesztői üzenetei (1941. 19. sz.) között feleségemnek a következőket írja: „... Újra megindult a szögedi embörök dörömbölése. Ne verjenek agyon érte. Rózsa Sándor mégse beszélhet debreceni dialektusban s vettem magamnak azt a lelkiismeretességet és fáradtságot, hogy egy kicsit színesítem az özéssel a képet. De ne gondolja, hogy azt ambicionálom, hogy tökéletes legyen. Én csak színt keresek. A lényegét soha el nem érhetem: minden tájnyelvnek a hangszín csak egyik és pedig a legkisebb, bár legfeltűnőbb jellemvonása. Maga a gondolkodás formája, a szavak kincstára, a szólásmódok és az agytekervények csak annak állanak rendelkezésére, aki benne született. Ha én Szegeden születtem volna ősi szegediektől és ott nőttem volna fel, akkor tudnám a nyelvet. De így csak a magyart, az emberit és a mindnyájunkkal közöset akarom.”

Feleségem és én a második kötet sajtó alá rendezésénél fokozott mértékben iparkodtunk Zsiga bácsi segítségére lenni, a kéziratot mindketten külön-külön néztük át és együttesen beszéltük meg. Így merült föl az a gondolat is, hogy a szegedi szereplők gondolkodásmódját, lelkivilágát jellemző monológyszerű részleteket is át kellene írni a szegedi tájszólásba. Zsiga bácsi ebbe örömmel egyezett bele. A *Rózsa Sándor összevonja szemöldökét*, már tájszólás szempontjából ha nem is tökéletes, egészében mégis kielégítő.

Élete utolsó esztendejében folyton készült Szegedre, látogatását mindig ígerte, de az a szándéka, hogy a szegedi környezetben érlelje ki művét, abban maradt. Móricz Zsigmond Rózsa Sándor sorában sajátos magyar szimbólumot érzett. Ritka szeretettel és ön-feláldozással dolgozott a regényen. Többször emlegette, hogy a Rózsa Sándor-regényciklust az Erdély-trilógia módjára gyökeresen át szeretné dolgozni, mert az utolsó évek nagy magyar változásaiban nem kapta meg az alkotáshoz szükséges független nyugalmat.

Alljanak itt különben maguk a levelek.

1.

Kedves Barátom

arra kérnélek, hogy ha a Rózsa Sándorra vonatkozó irodalmát, hagyományokat és esetleg képeket gyűjtöd, mutasd meg nekem. Elseje után volna időm s elmennék megnézni. Szeretettel

(Kézírásos szöveg ceruzával, postai levelezőlapon, a bélyegző kelte: Budapest, 1940. VI. 25.)

2.

Kedves Barátom, itt küldök egy külön példányt a Rózsa Sándorból⁵ s arra kérek, hogy mire megérkezem, korrigáld ki szögedi hangokra átkottázva a dialógusokat. Aztán jó lecke lesz nekem, ha összeülünk. Szeretettel

1940 VII. 31.

(Kézírásos szöveg ceruzával a Kelet Népe levélpapírján).

3.

Ha lehet a napokban egy napra elszaladok Szegedre. Akkor bekukkanok s addig is kézcsók ölel

(Kézírásos szöveg ceruzával, képeslapon, a bélyegző kelte: Tata 1940. IX. 8.)

4.

Leányfalu. 1940. IX. 21.

Még most is a számban van az ize a jó birkahúsos kásának. Nem győzöm emlegetni a szögedi jókat. Elseje után újra készülök arra-felé. Mondja drága, Annus néném nem tudna olajat⁶ szörözni néköm? Öt kilót. Sanyit ölelem, Magának kézcsók, a Néninek is. Hű barátjuk

(Kézírásos szöveg tintával, képeslapon, cím: Bálint Sándorné nagyságos asszony Szeged Pálffy u. 72).

5.

Kedves Barátaim, rádió előadásom kedden 26-án lesz. Ágnes néni-ről. Hallgassatok meg. Ölel szeretettel

1940. X. 22.

(Kézírásos szöveg ceruzával, a Kelet Népe levelezőlapján).

6.

Kedves Barátom,

ide zárom azt a kis cikket és kérlek korrigáld át őzés szempontjából. A Híd-ban meg fog jelenni s nagyon szeretnék Ágnes nénédről egy jellemző amatőr képet.⁷
Szegedre készülök.

Ölel

1940. XI. 29.

(Kézírásos szöveg tintával, közönséges papírlapon).

7.

Kedves Barátom,

egész decembert s januárt betegen húztam át s azután oly rossz lett a világ sora, hogy a regényt bizony itt írtam meg ezen a gépen. Sietni kellett, hogy könyvnapon megjelenhessen s nem volt időm többé utazni.

Hétfőn feladattam címedre a szedésről az első részt.

Nem tudom van-e időd most sürgősen foglalkozni vele. A legnagyobb értéknek tekinteném, ha a szegedi nyelvjárás szempontjából végigkorrigálnád. Ezzel Szegednek teinnél nagy szívességet s ennek a rendkívül szép nyelvjárásnak, amelyről Vámbéri alapján azóta megállapítottam egyelőre a magam számára, hogy honfoglaláskori török hangszínek vannak benne megörökítődve. Majd ha idő és mód lesz rá, megmutatom bizonyítékaimat.

De igen sürgős lenne.

S arra kérlek ide Leányfaluba küld el amily gyorsan csak lehet, egy két nap alatt mindig a kikorrigált példányt.

A szegedi út azonban csak haladt, de el nem maradt. Ha Isten éltet, erőt s egészséget ad, még a nyáron elmegyek, hosszabb időre, mert csak akkor lesz szükségem, hogy a mai életet jól ismerjem, ha majd a Rózsa második és harmadik részét írom. Az I. rész a jobbágyállapotot, a II a felszabadulást, 48-at, a III a szabadságban nyomorgó nép életét fogja tárgyalni.

Hogy vagytok Sándorkám? Te mit csinálsz? Könyvedet⁸ még legjobban Németh Gyula adhatná ki abban a sorozatban amiben az Ortutayt adta, a Fedics meséket. Erről is folyton szeretnék veled beszélni. És kis feleséged? Képzem milyen idillben⁹ éltek.

És édesanyád? Már csak őerte és Ágnes néniért is el kell nekem néhány hétre menni Szegedre.

Szeretettel öllelek s köszöntelek mindnyájatokat

Leányfalu, 1941. április 3.

Nem jössz soha Pestre? Itt kell gondozni az ügyeket!

öreg barátod

(Gépírásos szöveg a Kelet Népe levélpapírján. Az utóírat kézzel).

8.

Sárka kedves,

újabb küldemény ment. Ha van idege, kedve és öröme benne, jolytassa a szép munkát. Sajnos mindent már nem tudunk keresztül vinni, de a legfontosabbakat igen s most a kézirat végét egészen rendbe lehet hozni. A többit az új kiadáskor. Ha olajat lehet kapni, kérem vegyenek nekem s tegyék félre, Magam elmegyek érte. Írja meg mennyi pénzt küldjek. Legalább tíz kilót, de ha lehetne többet is. Nagy a család, három lánynál főznek s egy most megy férjhez, Lili, képzelje most. Szerdán lesz az esküvője. Ilyenek az ifiak. Ki tudja választani azt, amivel el lehet feledtetni mindent.

Nagyon sajnálom, hogy nem volt több időm erre a regényre. Megérdemelte volna hogy két évig dolgozzak rajta. De majd a folytatása! Ott majd jóvá tesszük, amit lehet.

A néninek, magának kézcsók, Sándort ölelem

Leányfalu 1941. április 7.

(Gépirásos szöveg a Kelet Népe levelezőlapján. Az aláírás hiányzik).

9.

Köszönöm, megkaptam a korrekturát. Boldog Húsvéti Ünnepeket

Szeretettel s kézcsókkal

1941. IV. 12.

(Kézírással szöveg tintával, képeslapon).

10.

Bp 1941. X. 3 24

Kedves Sára, köszönöm levelét s azonnal küldöm ezt a friss írást. Sajnos folytatásokban készül az egész és az is mindig a legutolsó percben, úgy hogy alig van idő levél cserére. De a Maga kedvéért megnyomom a gombot és igyekezni fogok nagyobb mennyiséget megírni egy folytatásban.

Most arra kérném, ezt korigálja ki s a mellékelt borítékban azonnal küldje vissza. Csak be kell dobni az express levelet a szekrénybe, nem kell vele postára fáradni.

Nemcsak nagyon szeretnék Szegedre menni, de becsület dolga is hogyha hozzáfogtam az új kötethez, anyagot keressek ott. Persze ez regény és nem történelem, tehát nem kell nekem igaz bötü-szerintvaló históriát írni, de mégis jobban működő az embör fantáziája, ha anyagot kap táplálékul.

Szigethy Vilmos azt mondta egyszer nekem, hogy van egy Reizner Szeged története eladó, ha jól emlékszem 30 pért. Azt most

megvennem, ha még meg volna. Sándort megkérném, szóljon róla Vilmos bának.

Édesanyjuknak Ágnes néninek szíves üdvözlétemet, remélem hogy hamarosan el tudok menni legalább néhány napra.

Igaz mit szóltak Szegeden a Rózsához?

Kézcsók, Sándort ölelem

(Gépirásos szöveg a Kelet Népe levélpapírján).

11.

Boldog husvéti ünnepeket!

Kedves Sándor és Sára (SS)

nagyon különös esztendőt töltöttem el. Az egész év, mint valami nyomasztó álom mult el. A fejem folyton kábult volt. Szakadatlanul aludt. Oly kimerült voltam, hogy tavaly nyáron hat hetet töltöttem Erdélyben és átaludtam, semmit se láttam, néha ébredtem magamra. Most okosabban csináltam márciusban. Elhívtak Debrecenbe s egy hónapig ott maradtam s azalatt egyáltalán semmit se csináltam. Se nem írtam, se nem olvastam és csakugyan ez az orvosok által előírt recept bevált. Annyira felfrissült a fejem, hogy bele mertem fogni április elsején abba a tréfába, hogy egy hónap alatt megírom a Rózsa Sándor második kötetét. Csak akkor jelenhetik meg június 1-re, a könyvnapi, ha én mindennap megírom a magam tíz oldalnyi anyagát s azt azonnal elküldöm hozzátok, avval a kéréssel, hogy rögtön korrigáljátok ki nyelvi szempontból s ti a mellékelt borítékokban mindig rögtön tovább külditek az Athe-neumnak.

No hálistennek sikerült ezt egy szuszra elmondanom.

És most nagyon kérlek, hogy csináljátok meg. A nyomdát nagyon gondosan ellenőriztetem, hogy minden javításotokat a legpontosabban végrehajtsák. Így, ha az első kéziratban már benne lesz a ti igazításotok, remélem nem fog előfordulni semmi hiba.

Ne várjatok tőlem semmi mást most, míg ez le nem folyik, csak a legszükségesebbekre kiterjeszkedést.

Igen nagy munka lesz ez nekem is, tudom nektek is, de a cél érdekében talán meg kell tennünk.

Tulajdonképpen Szegedre indultam mikor Debrecenbe mentem, úgy is csomagoltam, hogy onnan tovább megyek, de nem mertem mozdulni, mert attól féltem hogy Szegeden nem pihenek, hanem dolgozom s akkor a fejem olyan volt, hogy el sem lehet mondani, folyton hangosan nyögtem, mint akinek fáj valami izülete.

Hanem mielőtt befejezném ezt a kötetet, remélem el tudok jutni egy hétre Szegedre, hogy a hasábkorrekturában valamit még mentsek az ottani hangokból. És azt ott akarom megcsinálni, hogy ti azonnal segíthessetek ezen az idegen nyelven való bukdácsolásimban, mert soha nem bírom megtanulni az őzész titkait. Nekem nem is lett volna az fontos, de tavaly nagyon rámmásztak a barátok, akiknek ez többet jelentett, mint a könyv.

Édesanyátoknak a legmelegebb üdvözetemet és tiszteletemet, jóegészséget s kérlek azonnal válaszolatok nekem is, vállaltjátok-e a kísérő zenét?

Szeretettel ölel és kézcsók

Leányfalu 1942. április 3.

Zsigabá

U. i. Sajnos Lányfaluban nem volt boritékom. Mire bejöttem Pestre, itt a boltok bezárvák. Téged is arra kérlek, így a mellékelt papírban átkötve express add föl. Ölel

ápr. 4.

Zsb.

(Gépirásos szöveg a Kelet Népe levélpapírján, a húsvéti jókívánságok a levél élén és az utóirat kézzel).

12.

Legkedvesebb SS,

félek már oly sokat irok, hogy Maguknak nincs idejük elolvasni, ezért az 59—103 oldalt, amiben nincs szögedi beszéd, azonnal nyomdába adtam:

Mivel azonban a levelükben (folyton azon gyanakszom, hogy SII. írja a levelet,¹⁰ azért magázom őt) van egy igen érdekes elárlás: az hogy a gondolati szöveget is áttették népi hangnembe s ez nekem nagyon tetszik, sajnálom, hogy nem küldtem el ezt is előre. De ideteszem most korrigálatlan szövegben. Legnagyobb sajnálatomra képtelen vagyok rá, hogy kikorrigáljam. Arra kérem az Olvasót, hogy csak azokat az oldalakat korrigálja, amelyeken Maradék Pálnak van valami gondolata. Azt tudniillik át lehetne tenni itt is tájiszinbe.

104—123 viszont már általam ki van korrigálva s ezt kérném, tessék azonnal a nyomdába küldeni, ahogy cimezve van.

Nem túl bonyolult?

Még talán soha életemben ilyen szabályszerűen nem dolgoztam. Napi tíz oldal nem megerőltető s én egészen jól bírom is. Kérdés, hogy elég-e az idő a fantáziámnak, hogy jól kiérlelje az anyagot? Ez sajnos majd csak akkor fog kiderülni, ha már könyvben lesz az egész. Akkor pedig késő.

És mégis belemegyek, hogy ennyire eltérjek a nonum prematur elvétől s ennek az az oka, hogy ha élek, második kiadásra éppen úgy átdolgozhatom, ahogy a lapban való megjelenést sem tekintetem soha kánonnak, hanem csak anyaggyűjtésnek, amin szabadon lehet változtatni.

Meleg szeretettel s köszöntéssel

L. 1942. IV. 10.

Zsigabá

(Gépirásos szöveg a Kelet Népe levélpapírján).

Kedvesék,

no, csak ezt a hetet kibírjuk még, akkorra muszáj kész lenni. Bizony magam se bánom, ha mögyszabadulok.

Még legfeljebb száz oldal van hátra, vagy annyi se.

Csak az bánt, hogy még mindig nem tudok elmenni Szegedre. Most nem mozdulhatok ki a könyveim közül, amik toronymagasságba vannak felrakva itt körülöttem. Majd a harmadik kötethez azonban be kell költöznöm Szegedre hosszabb időre, mert azt a szakaszt a helyszínén akarom megírni, maga az esemény is sokkal jobban a helyhez van kötve, mint a mostani kötet, ami az ország dolgát tárgyalja, Rózsa Sándor csak ürügy.

Minden szépet és jót kívánva, mindenekelőtt szép tavaszt, békességet, nyugalmat és olcsó árakat

Leányfalu 1942. április 27.

maradok szeretettel

Zsigabá

(Gépirásos szöveg a Kelet Népe levélpapírján).

JEGYZETEK. ¹ Tudtunkra a húszas években Juhász Gyulát látogatta meg. 1929-ben és 1933 táján a református Lorántffy Zsuzsánna-egyesület és 1939 körül a Bethlen Gábor-Kör irodalmi estjén olvasott fel. — ² Közvetítéssel megvette és szívesen böngészte Reizner János művét (Szeged története). Sokat beszélgetett barátjával Szigethy Vil móssal is, akinél jobban az utolsó 50 esztendő szegedi társadalmát nem ismeri senki sem. — ³ Érdekeséggént megemlítem, hogy Zsiga bácsi édesanyámnak egy imádságos könyvet (ajánlása: *Kedves Anna néném sok boldog havi búcsút érjen. Szeged 1940. Tisztelettel Móricz Zs.*), szolgálónknak pedig olvasót vett búcsúfiába. — ⁴ 1940 november 26-án hangzott el az előadás *Ágni ángyó* címen, amely később bizonyos változtatásokkal *A szegedi kufa* címen a *Híd* 1941. VII. számában is megjelent. — ⁵ A *Kelet Népében* addig megjelent regényfolytatásokról van szó. — ⁶ Olajat sajnos legnagyobb utánjárásunkra sem tudtunk szerezni. — ⁷ A képet megküldöttük és a *Híd*ban a szegedi kufa illusztrációjaként meg is jelent. — ⁸ A kérdés az *Egy magyar szeptember* c. munkám kéziratára vonatkozik, amelybe Zsiga bácsi mindig nagy izgalommal merült el, valahányszor nálunk volt. Sokáig hiába kerestem rá kiadót, később csakugyan a Magyar-ságtudományi Intézet adta ki (Franklin 1942). — ⁹ Az „idill” az emlékezetes szerb konfliktust akarja jelenteni. — ¹⁰ Zsiga bácsi jól sejtette a dolgot, mert levelezésemet előzetes megbeszélés alapján csakugyan feleségem szokta általam intézni.

BÁLINT SÁNDOR